

Intet at skaffe med de øvrige Beboeres Rettigheder og med de Rettigheder, som Gieren udøver paa de øvrige Beboeres Lodder, og derfor forekommer det mig ikke grundet i Principet, at en vis Pluralitet skulde kunne bestemme, hvorvidt Afløsning skal finde Sted eller ikke. Dersom man siger, at det ikke er uden Exempel, fordi der ved Hovriets Afløsning er fastsat, at et vist Antal af Godssets Beboere kan have Rettighed til, naar de samle sig derom, at fordre Afløsning af Hovriet, saa er det noget ganske Andet. Hovriet er en Byrde, som paaligger de hoverydende Bønder tilfammen til Hovedgaarden. Det er saaledes organiseret, at den Enes Hovri griber ind i den Andens, hvor det saakaldte Flængsarbejde finder Sted, at den Enkelte har Indflydelse paa Andres Hovri; hvor Omgangshovriet finder Sted, kan det ligeledes tænkes, at det har Indflydelse, om der er Mange eller Faa. Men alt dette falder bort her, og det forekommer mig altsaa at være — om jeg saa tør sige — principstridigt, at ville give Pluraliteten paa et Gods Indflydelse til at fordre Afløsning af en Eiendomsret paa alle de enkelte Lodder. Men, vil man saa sige, hvad vil jeg da? Hertil svarer jeg: det, som Udkastet vil, og navnlig det, som § 16 vil. Jeg vil, at Wildtskaden skal erstattes, at der skal være strenge Bestemmelser for Wildtskadens Erstatning; thi, ligesom jeg paa den ene Side maa holde paa Eiendomsretten som det Palladium, der holder Staten sammen, saaledes maa jeg paa den anden Side fuldkommen erkende, at Eiendomsmanden maa bruge sin Rettighed saaledes, at han ikke fornærmer Andre, og, vil han bruge den saaledes, at det fornærmer Andre, saa er det hans første Pligt at give Erstatning derfor. Naar der altsaa fastsættes stringente Bestemmelser for Wildtskaden, saa staaer det i enhver Eiendomsmands Magt at vælge imellem, om han vil underkaste sig disse Bestemmelser, om han vil betale for Benyttelsen eller, rettere sagt, for Misbrugen af sin Ret, eller om han, som Loven giver ham Adgang til, vil renoncere paa sin Ret hellere end at betale for den. Det er altsaa min Mening, som jeg herved tillader mig at udtale, at jeg holder mig aldeles til Udkastets Bestemmelser, og jeg anseer dem for

at være af den Betydning, at jeg, navnlig naar der blev foreslaaet et saa betydeligt Brud paa Eiendomsretten, som Udvalgets Majoritet's Forslag gaaer ud paa, meget vilde tage i Betænkning at anbefale Hans Majestæt Sanctionen af den Lov, som saaledes maatte udkomme. Derimod vil jeg, som sagt, være enig i enhver Bestemmelse af Erstatning for Wildtskaden, som nogenlunde er overeensstemmende med Billighed, og, naar man tager en saadan Bestemmelse, i hvilken Retning der ogsaa, som jeg seer, er foreslaaet et Amendement — navnlig ved at stærpe den 16de Paragraph i Anordningen, da troer jeg, at man vil naae Maalet, uden at gøre Brud paa Eiendomsretten, som jeg anseer for at være den helligste Rettighed i Staten.

Det er endvidere paaberaabt som en Grund, hvorfor man skulde gaae ind paa det Forslag, som er blevet stillet, at man skulde soutenere Markfreden. Jeg tillader mig at bemærke, at Markfreden dog vistnok blev mindre souteneret, om endogsaa de Bestemmelser gik igjennem, som ere foreslaaede; thi, naar er den Tid, da Markfrugterne kunne lide Skade, være sig af tømme eller vilde Dyr? Det er paa den Tid, da de staae i deres bedste Flor, det er den Tid, da de staae færdige til Høstning eller suldmønes. Det er altsaa netop i Sommeren og den tidlige Efteraars Tid. Naar vi da nu see hen til de Bestemmelser, som Alle have været enige om, nemlig de saakaldte forbudne Tider, saa er jo denne forbudne Jagttid fra Marts Maaned indtil c. 12te September. Det er altsaa netop i den Tid, hvor Alt staaer i fuld Flor paa Marken, og det er altsaa ikke en gang, naar man stricte holder sig til denne Tid, muligt at conservere Markfreden, fordi der ikke maa skydes i den Tid. Gaae vi nu udover den 12te September, hvad see vi saa? Saa see vi skoldede Marker, saa see vi Stubbe og høstede Enge. Der kan altsaa ikke tænkes nogen synderlig Skade paa Marken i den Tid. Derimod ved Bestemmelsen om Erstatning for Wildtskade er det klart, at det er den Jagtberettigedes egen Fordeel i den Tid, da han kan gjøre det uden Skade, selv at formindste sin Wildtstand, at han ikke i den Tid, da han ikke maa skyde, skal være udsat for at ødelægge